

Re-integratie van kinderen en jongeren in school en maatschappij

Ilse, Loes, Petra en Rita - leerkrachten Ziekenhuisschool Stad Gent
Nathalie - psycholoog Kinderrevalidatiecentrum UZGent

11 oktober 2022

Ziekenhuisschool
Stad Gent

Re-integratie van kinderen en jongeren in school en maatschappij

Voor een leerling met NAH vervult de Ziekenhuisschool Stad Gent in het UZ Gent een persoonsondersteunende en educatieve rol.

Ze organiseert onderwijs voor leerlingen van 2,5 tot 21 jaar en begeleidt op de revalidatie-afdeling zowel leerlingen uit het kleuter-, lager-, en middelbaar onderwijs als uit het hoger onderwijs.

De klastitularis stelt een geïndividualiseerd plan op met oog voor alle aspecten van het functioneren. Informatie-uitwisseling en continu overleg met alle betrokkenen vormen de basis voor een intens teamwork. De noden van het kind of de jongere staan centraal. Leerzorg wordt op maat uitgewerkt, rekening houdend met de mogelijkheden en het leertempo van het kind. Op die manier beantwoordt de school aan de principes van het handelingsgericht werken.

Samen met de artsen en het (neuro)psychologisch team van het revalidatiecentrum bepaalt de Ziekenhuisschool, in functie van de re-integratie, het schoolse en maatschappelijke instapniveau van de revalidant.

Via algemene info over de werking van de school en het voorstellen van een paar zeer uiteenlopende casussen nemen enkele leerkrachten je mee achter de schermen van hun Ziekenhuisschool.

Inhoud presentatie

- Ziekenhuisschool Stad Gent
- Re-integratie vanuit revalidatie UZGent
- Gevolgen NAH
- Toegepast in:
 - Kleuteronderwijs
 - Lager onderwijs
 - Secundair onderwijs
 - Hoger onderwijs
- Vragen

Ziekenhuisonderwijs

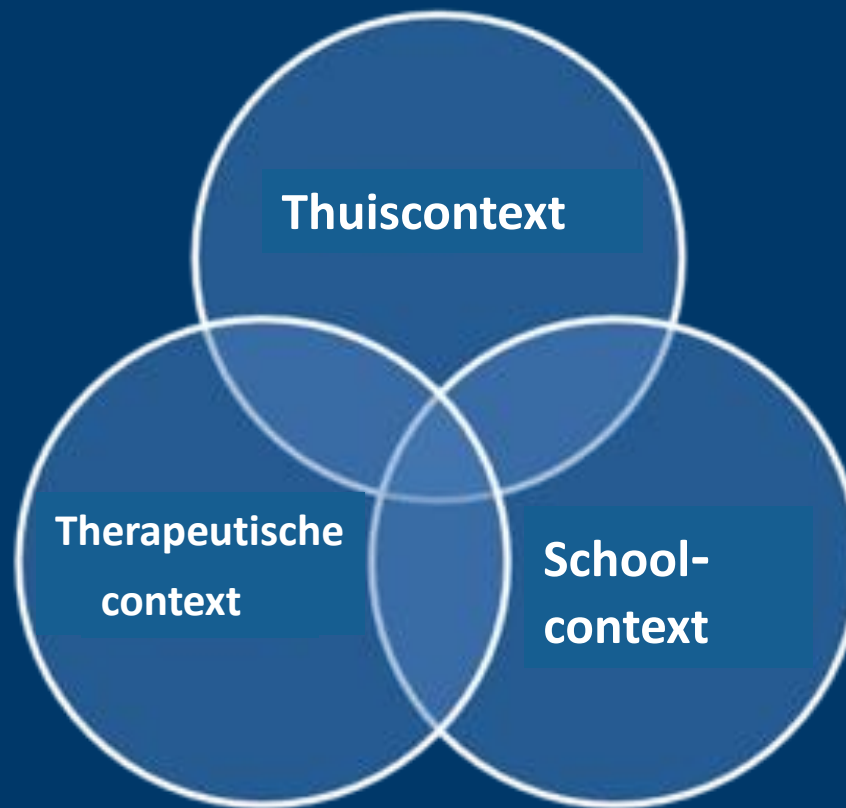
- In ziekenhuis, residentiële setting of preventorium
- Gesubsidieerd door Ministerie van Onderwijs
- Buitengewoon onderwijs type 5

Ziekenhuisschool Stad Gent

- 5 vestigingsplaatsen waaronder UZ Gent
- Leerlingen van 2,5 tot 21 jaar (en ouder)
- 180 leerlingen per dag
- 75 leerkrachten
- Verschillende doelgroepen, onder meer revalidanten met NAH

Ziekenhuisschool Stad Gent: Individuele aanpak voor elk kind

Ziekenhuisschool Stad Gent

Filmpje met getuigenissen ->

Zie website van de Ziekenhuisschool Stad Gent

Re-integratie van kinderen en jongeren met een NAH

Re-integratie in het dagelijks leven: gezin, **school** en vrije tijd

Belang van re-integratie:

- Belangrijke stap binnen het ziekte- en revalidatieproces
- Gericht naar de toekomst
- Veilige omgeving → de wijde wereld
- Grote stap voor kind en gezin: verwachtingen
- Confrontatie met het “anders” zijn (mogelijkheden en beperkingen, nieuwe ervaringen)

Belang ziekenhuisschool in dit re-integratieproces

- ✓ Start bij aanvang opname en revalidatie: eerste contacten met de thuisschool
 - ✓ Onderwijs: mogelijks opstarten van
 - TOAH
 - Bednet
 - VZW School en ziek zijn
 - ✓ Regelmatig overlegmomenten tussen ziekenhuisschool – thuisschool – revalidatie
 - Afstemming en noden van de leerling bepalen
- Doel:
- Eenduidigheid over onderwijs- en leerdoelen
 - Bevorderen re-integratieproces in de klas
 - Mee bepalen van aanpassingen binnen de klas

Re-integratie van kinderen en jongeren met een NAH

- ✓ Ondersteuningsmogelijkheden in en buiten school
 - Zorg- en taakleerkracht
 - CLB
 - Ondersteuningsnetwerk (vroegere GON-begeleiding)
 - Trajectbegeleiding (hogeschool)
 - ...
- ✓ Mogelijke aanpassingen leerstof en lesprogramma
 - Aanpassing van lesprogramma: focus op hoofdvakken
 - Leerstof schooljaar spreiden over 2 schooljaren
(Mogelijk in alle vormen van het secundair onderwijs)

Re-integratie van kinderen en jongeren met een NAH

De stap naar het buitengewoon onderwijs

Wanneer terugkeer naar of verderzetten in het gewoon onderwijs niet meer opportuun is en de stap naar het buitengewoon onderwijs meer aangewezen is.

✓ Buitengewoon basisonderwijs

- Verschillende types: type basisaanbod, types 2 – 7, type 9

➔ type 4: voor kinderen met een motorische beperking

✓ Buitengewoon secundair onderwijs

- Verschillende types: idem
- 4 opleidingsvormen: verschillende doelstellingen naar tewerkstelling en mogelijkheden verder studeren

➔ type 4: jongeren met een fysieke handicap/ motorische beperking

Belang ziekenhuisschool in dit re-integratieproces

Klasbezoek

- Psycho-educatie: informeren van klasgenoten en leerkrachten
- Betrokkenheid stimuleren en sensibiliseren van klasgenoten
- Drempelverlagend voor kind en klasgenoten
- Werken naar klasbezoek toe : heel concrete voorbereiding voor reva-kind
- Overleg met school, leerkrachtenteam en directie

Gevolgen NAH: welke zijn ze?

A. Lichamelijke gevolgen

B. Cognitieve gevolgen

C. Psychosociale en emotionele gevolgen

Gevolgen NAH: welke zijn ze?

A. Lichamelijke gevolgen

- Motorische gevolgen
- Problemen met zicht (visus)
- Spraakmoeilijkheden
- Epilepsie
- Fysieke vermoeidheid

Gevolgen NAH: welke zijn ze?

B. Cognitieve gevolgen

- Terugval in de ontwikkeling
- Tempo
- Werkhouding en aandacht
- Geheugen
- Executieve functies
- Taal
- Perceptie
- Mentale vermoeidheid

Ontzichtbare gevolgen!

Gevolgen NAH: welke zijn ze?

C. Sociale en emotionele gevolgen

- Ontremd gedrag
- Passiviteit
- Sociaal onaangepast gedrag
- Beperkt ziekte-inzicht

Verwerking – secundaire gevolgen

Gevolgen NAH: welke zijn ze?

Besluit: kinderen en jongeren met NAH

= zeer complexe en heterogene groep

= rekening houden met zichtbare
én onzichtbare gevolgen

IK MIS HET SPELEN OP DE
SPEELPLAATS MET VRIENDINNEN

Kleuterklas: aandacht voor re-integratie

Herkenbaarheid

Zelfredzaamheid

Sociale
vaardigheden

Schoolse
vaardigheden

Casus E.

Meisje

2 jaar bij diagnose herseninfarct (linkerhersen helft)

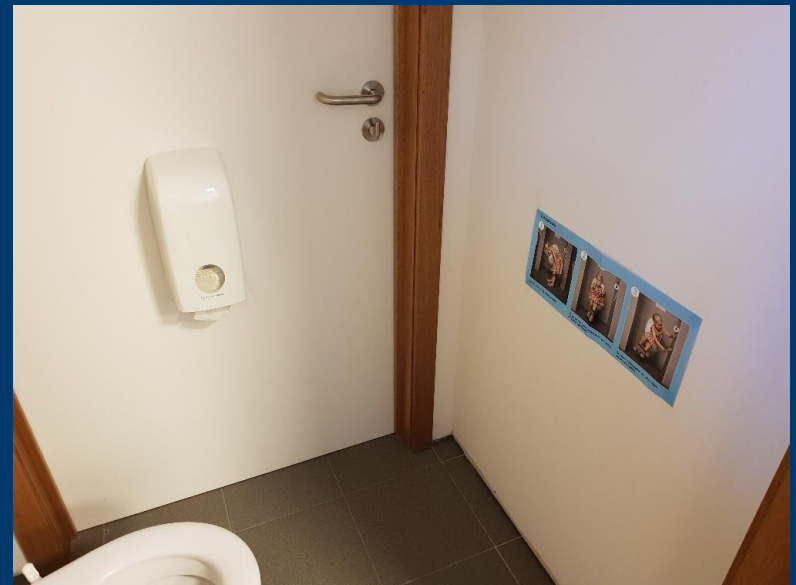
- rechterhemibeeld
- minder kracht rechter lichaamshelft
- coördinatiestoornissen
- planningsmoeilijkheden motoriek

Vanaf 2,5 jaar: start ziekenhuisschool in combinatie revalidatie en progressief opbouwen thuisschool

Herkenbaarheid

Zelfredzaamheid

Sociale vaardigheden

Schoolse vaardigheden

Lager onderwijs: aandacht voor re-integratie

Herkenbaarheid

Zelfredzaamheid

Sociale
vaardigheden

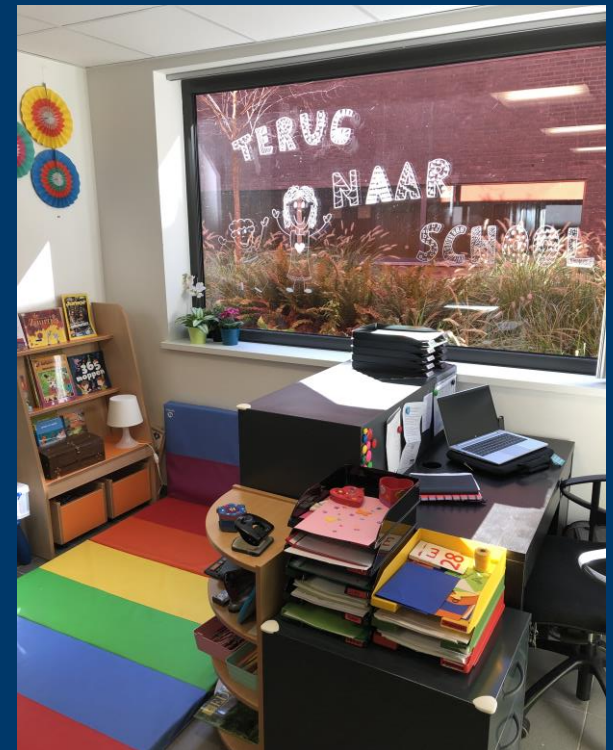
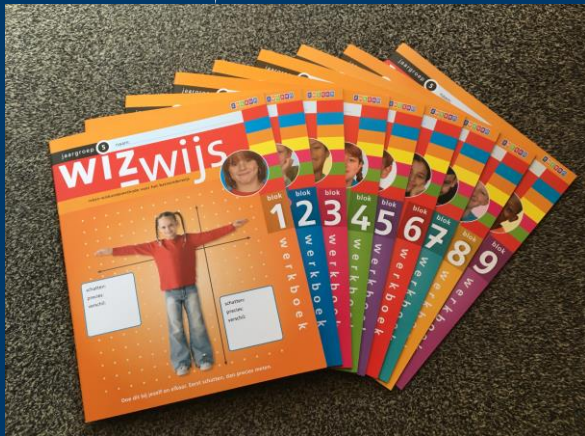
Schoolse
vaardigheden

Casus E.

Meisje (10jaar), hersenbloeding in kleine hersenen

- Initieel verlamming links, evenwichtsmoeilijkheden, coördinatiestoornissen, problemen met planning en organisatie, werkgeheugen, korte aandachtspanne, impulsiviteit, vermoeidheid
- Actief, creatief, danst, jeugdbeweging
- Vanaf aanvang revalidatie: ziekenhuisschool
- Re-integratie thuisschool in combinatie met revalidatie en ziekenhuisschool

Herkenbaarheid

School = het normale

- Inrichting klas
- Materiaal thuisschool
- Nieuwjaarsbrief, moederdaggeschenkje, ...

Zelfredzaamheid

- Agenda
- Tafel organiseren
- Stappenplan
- Materiaal (boekentas, pennenzak, lat, ...)

Sociale vaardigheden

In de klas samen met andere kinderen:

- Beurt afwachten
- Anderen laten uitpraten
- Hulp vragen
- ...

Schoolse vaardigheden

- Aandacht voor cognitieve gevolgen NAH:
 - Herhaling, aangepast tempo
 - Minder prikkels
 - Afgebakende leerstofonderdelen
 - Aandacht voor motorische gevolgen NAH:
 - Hoortoestel
 - Linkerarm stimuleren
 - Aangepast materiaal (geodriehoek, schrijfmateriaal, ...)
- ➔ uitwisseling met school, CLB, zorgondersteuning

Secundair onderwijs: aandacht voor re-integratie

Hoger onderwijs

Casus

Aandachtspunten
in de les

Individuele
aanpak ->
Klassenraad

Hoger onderwijs

- Terugval in de cognitieve ontwikkeling

- Begeleiding

- Unieke meerwaarde

Hoger onderwijs

- > Leerstof
- > Re -integratie
 - Groei in zelfstandigheid
 - Organisatie, planning
 - Communicatie
- > Studeren met een functie-beperking
 - Geïndividualiseerd traject
 - Individuele maatregelen

Casus K.

Jongeman

Als 22 jarige fietser aangereden door een auto

- Hoofdtrauma, coma, verminderde motoriek, reukstoornis, epilepsie
- Beperkt ziekte-inzicht, vertraagd werktempo. Problemen met planning, organisatie, communicatie
- Vermoeidheid, verminderde concentratie
- Re-integratie in het hoger onderwijs in combinatie met revalidatie en ziekenhuisschool gedurende 2 jaar.

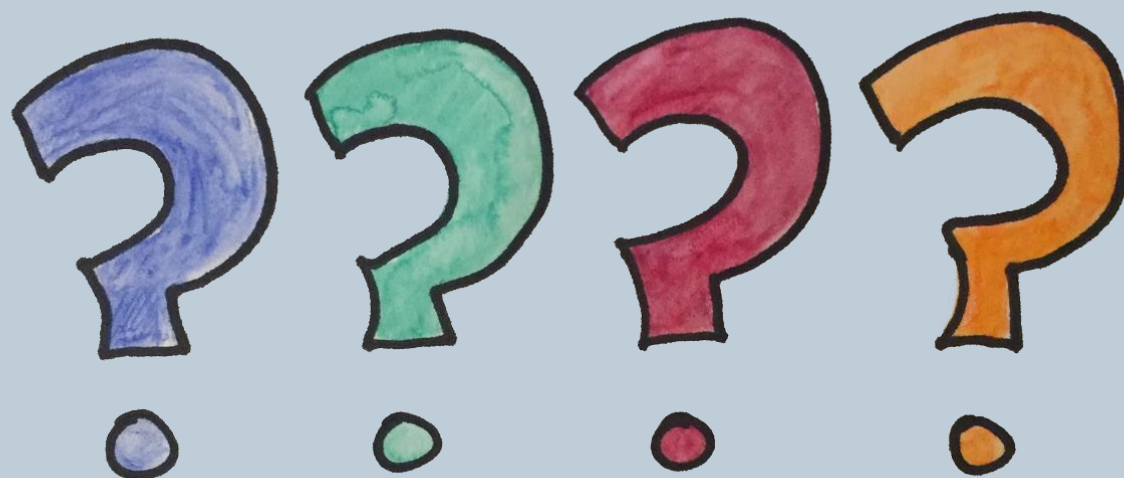
Individuele aanpak -> Klassenraad

- Beginsituatie
- Feedback en overleg
- Evaluatie
- Re-integratie
- Principes van handelingsgericht werken
- Toelatingsklassenraad

Aandachtspunten in de les

vragen

Ziekenhuisschool
Stad Gent

UZ
GENT

gent:

Bedankt!

Ziekenhuisschool
Stad Gent

